

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 4. marts 2026 blev i sag nr. 104523:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

PBU Pædagogernes Pensionskasse
Tuborg Boulevard 3
2900 Hellerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har pensionsordning. I klageskema af 14/10 2025 har klageren bl.a. anført:

"Uenighed om afgørelse vedrørende ønske om overflytning af erhvervspension til privatpension. Jeg mener, at selskabets afgørelse er imod mine interesser, da jeg er tilkendt førtidspension.

Jeg redegør yderligere for sagen i vedhæftet dokument.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Jeg ønsker at få mulighed for at overflytte min erhvervskapitalpension til en privat forsikring i [bank]."

Klageren har i vedlagte brev til klageskemaet bl.a. anført:

"Med udgangspunkt i dels afgørelse fra PBU om, at min pension ikke kan udbetales før tid, nu hvor jeg er tilkendt førtidspension og dels flere præcedensafgørelser om, at pensionselskaber ikke må træffe afgørelser, der er mod kundens interesser, har jeg besluttet at rejse en klagesag. Jeg har klaget til PBU over afgørelsen, men jeg har ikke fået medhold.

Jeg vil punkt for punkt redegøre for sagens præmisser, som er:

1. Redegørelse for mit behov for udbetaling nu i stedet om minimum otte år.
2. Dialog med PBU om udbetaling
3. Mulighed for ændring fra erhvervspension til privatpension – så den kan udbetales nu.

Mit behov for udbetaling nu

Hvis jeg skal skrive det med ét ord, må det være: Jeg er multisyg. Flere af mine diagnoser er autoimmune; en autoimmunitet som er arvet fra [klagerens familiemedlem].

Min mand og jeg vil målrettet benytte pensionen til initiativer, der kan forbedre min livskvalitet. Dette er, hvad jeg/vi har interesse i. Nu. Ikke om otte år.

Det kan tilføjes, at da jeg i sin tid blev sygemeldt og følgelig opsagt fra mit job som ..., fik jeg ikke information fra [fagforening] om, at jeg havde ret til et tillæg fra min pensionskasse – dette er nu for sent at søge om. Konsekvensen blev flere år på resurseydelse.

I 2023 blev jeg tilkendt førtidspension, da jeg grundet [diagnose 1] og især [diagnose 2] vurderes aldrig at kunne komme tilbage til arbejdsmarkedet.

Jeg har følgende diagnoser.
[7 diagnoser]

Dialogen med PBU

PBU's regler og klausuler tillader ikke imødekommenhed over for mit behov. Derfor har de truffet afgørelse om, at jeg tidligst kan søge om otte år, når jeg bliver 60. De har desuden afvist at udbetale livrenten, af samme årsag. Disse afgørelser tager udgangspunkt i reglerne og ikke i den enkelte pensionskontohaver.

Ændring fra erhvervspension til privatpension

Jeg er ikke arbejdsduelig, og derfor er jeg tilkendt førtidspension. Deres regelsæt forhindrer mig i at flytte pensionen til andet end en anden erhvervspension, som jeg ikke vil kunne bruge til noget.

Konklusion:

Jeg har brug for, at de penge, som jeg selv har tjent, kommer mig til gode nu. Ikke om otte år. Jeg mener, at PBU ikke tager udgangspunkt i mit behov, men i paragrafrytteri. Al respekt for regler og paragraffer, men en regel eller en paragraf er kun god, hvis den gavner individet. Det er ikke tilfældet her."

Selskabet har den 3/11 2025 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"[Klageren] klager over afslag på udbetaling af pensionsordning før tid.

Vi fastholder afslag på udbetaling af pensionsordning før tid, da Klager ikke opfylder betingelserne for kontant udtrædelse, jf. i PBU's pensionsregulativ § 33 (**Bilag 1**). Klagers depotværdi overstiger bagatelgrænsen for kontant udtrædelse på 32.800 kr. (2025), og Klager er heller ikke fraflyttet Danmark (emigreret).

Jeg vil nedenfor give en nærmere redegørelse for sagen og vores afgørelse, men samtidig gøre opmærksom på, at PBU's bestyrelse den 27. oktober 2025 har vedtaget, at det pr. 1. januar 2026 bliver muligt for PBU's medlemmer, der er tilkendt offentlig førtidspension eller seniorpension at få værdien af deres aldersopsparring udbetalt, og påbegynde udbetaling af deres løbende ratepension. Livsvarig alderspension vil fortsat være omfattet af reglerne for kontant udtrædelse.

For Klagers vedkommende betyder det, at hun tidligst pr. 1. februar 2026 vil kunne få udbetalt værdien af sin aldersopsparring, og starte udbetalingen af sin løbende ratepension. Klagers livsvarig alderspension vil fortsat blive udbetalt tidligst ved alder 60 år, som løbende pension.

Sagsfremstilling

Klager blev ansat som ... i 2006 og efterfølgende i ... i 2010 i henhold til overenskomst indgået med [fagforening]. Ifølge overenskomsten, skulle pensionsindbetalingen ske til PBU.

Klagers pensionsordning i PBU er etableret som led i en overenskomst mellem arbejdsmarkedets parter. Som følge heraf er der tale om en overenskomstbaseret arbejdsmarkedspensionsordning med begrænsninger i det enkelte medlems råderet over pensionsordningen.

Klager er blevet tilkendt offentlig førtidspension den 1. juli 2023, og har efterfølgende ønsket at få sin pensionsordning i PBU udbetalt.

Begrundelse for afgørelse

Klagers rettigheder som medlem, er fastsat i PBU's pensionsregulativ, som er godkendt af overenskomstens parter. Reglerne for kontant udtræden (udbetaling af værdien af pensionsordningen før pensionsudbetalingsalderen) fremgår af pensionsregulativet § 33 der lyder:

§ 33 Udtrædelse

Stk. 1. Medlemmet kan få udbetalt værdien af pensionsordningen i de i denne paragraf nævnte tilfælde

Stk. 2. I tilfælde, hvor der ikke er foretaget indbetaling til pensionsordningen i de seneste 12 måneder, og hvor værdien af pensionsordningen ikke overstiger 29.600 kr. (pr. 1. januar 2022 og derefter reguleret efter personskattelovens § 20).

Stk. 3. I tilfælde hvor medlemmet tager varigt ophold i udlandet (emigrerer). Det er et krav, at medlemmet framelder sig folkeregisteret i Danmark og ikke har ansættelse eller andet erhvervsarbejde i Danmark. Det er endvidere en betingelse for at få udbetalt værdien af pensionsordningen ved emigration, at medlemmet:

a) ikke har opnået sin pensionsudbetalingsalder og

b) ikke har søgt om offentlig førtidspension eller seniorførtidspension

Stk. 4. Værdien af pensionsordningen fastsættes i henhold til PBU's til enhver tid gældende tekniske grundlag.

Stk. 5. Er værdien af pensionsordningen større end værdien af ydelserne ved medlemmets død, kan PBU kræve, at medlemmet afgiver tilfredsstillende helbredsoplysninger.

Stk. 6. Er værdien af pensionsordningen under en af bestyrelsen fastsat grænse, og er medlemmet overgået til hvilende medlemskab, kan PBU udbetale værdien til medlemmet.

Stk. 7. Ved udtrædelse ophører medlemskabet af PBU og alle rettigheder efter dette regulativ på udbetalingstidspunktet.

Stk. 8. En pensionsopsparing oprettet som PBU Ekstra, jf. § 1, stk. 7, kan ophæves mod udbetaling af værdien, jf. stk. 4

Det fremgår af ovenstående, at kontant udtrædelse alene kan ske i de tilfælde, hvor der ikke er foretaget indbetaling i de seneste 12 måneder, og hvor værdien af pensionsordningen ikke overstiger bagatelgrænsen for det pågældende år. Kontant udtrædelse kan også finde sted i forbindelse med emigration, forudsat at en række supplerende betingelser er opfyldte.

På baggrund af ovenstående fastholder vi afslaget på kontant udtrædelse af Klagers pensionsordning, da Klagers depotværdi er højere end 32.800 kr. (379.928 kr. i oktober 2025), og Klager er ikke fraflyttet Danmark.

Såfremt Klager ønsker at igangsætte processen for udbetaling af værdien af sin aldersopsparing og den løbende ratepension, som vi har beskrevet tidligere, opfordrer vi Klager til at kontakte PBU for nærmere rådgivning, og for at få igangsat processen.

Af systemmæssige årsager forventer vi at kunne udbetale tidligst fra 1. februar 2026.

Klagers livsvarig alderspension vil, som tidligere nævnt, først blive udbetalt tidligst ved alder 60 år, som løbende pension."

Klageren har i brev af 1/12 2025 til nævnet bl.a. anført:

"Det glæder mig at sagsøgte har taget mine indvendinger til sig og ønsker at ændre på muligheden for udbetaling i forbindelse med førtidspension. Og jeg glæder mig til den større udbetaling pr 1/2-26.

Men da PBU er pensionsselskab for pædagoger, og da ingen pædagoger kan arbejde til de når pensionsalderen, så er det for mig stadig et stort problem at der en klausul, som gør at selve pensionen ikke kan udbetales/søges om at få udbetalt, før jeg er fyldt 60 år. Selv om det er penge jeg selv har tjent og indbetalt, og jeg er villig til at betale de af SKAT modregnede 60 %.

Jeg ønsker stadig at få udbetalt hele min pension."

Selskabet har i brev af 2/12 2025 til nævnet bl.a. anført:

"PBU fastholder vores svar til Ankenævnet fra den 3. november 2025, og har ikke yderligere kommentarer. Sagen kan derfor forelægges nævnet på det nuværende grundlag.

Vi opfordrer Klager til at kontakte PBU for nærmere rådgivning om udbetaling af sin aldersopsparing og ratepension."

Nævnets sekretariat har den 20/1 2026 bedt selskabet om at redegøre for, om klageren kan overføre ordningen. Selskabet har i brev af 26/1 2026 til nævnet bl.a. anført:

"Ankenævnet har bedt PBU om at redegøre for hvorvidt Klager kan overføre sin pensionsordning til [bank].

Reglerne for overførsel af pensionsordning til en anden pensionsleverandør fremgår af § 32 i Pensionsregulativet.

Det følger af bestemmelsens stk. 1, at medlemmet kan overføre værdien af pensionsordningen til en anden pensionsleverandør efter de til enhver tid gældende regler beskrevet i Jobskifteaftalen eller tilsvarende (f.eks. i forbindelse med overenskomstsift, hvor medlemmet grundet ny overenskomst får en anden pensionskasse end PBU).

En overførsel af pensionsordning kan også finde sted, hvis medlemmet er blevet selvstændig erhvervsdrivende, og derfor ikke har adgang til en obligatorisk ordning. I sådanne tilfælde kan medlemmet frit vælge at overføre sin pensionsordning til en anden pensionsleverandør.

Da Klager ikke befinder sig i en af de ovenfor beskrevne situationer, har Klager ikke mulighed for at overføre sin pensionsordning til [bank].

For god ordens skyld skal det bemærkes, at det fremgår af samme bestemmelses stk. 2, at det er en betingelse for overførslen, at den overførte opsparing beholder de samme begrænsninger for udtrædelse, som gjaldt, da bidraget blev indbetalt.

Klagers pensionsordning i PBU er en arbejdsmarkedspensionsordning, hvor indbetaling til PBU har været overenskomstbestemt. Der er derfor tilknyttet en overenskomstbestemt tilbagekøbsklausul på Klagers pensionsordning, som vil følge med pensionsordningen, selvom den kunne overføres.

Da tilbagekøbsklausulen er overenskomstbestemt, vil den heller ikke kunne slettes ved arbejdsgivers samtykke.

Pensionsregulativet er tidligere uploadet på Ankenævnets portal som Bilag 1."

Klageren har i brev af 27/1 2026 til nævnet har bl.a. anført:

"Angående overførsel til privat pensionsselskab, afhænger af om PBU vil fjerne klausulen om udbetaling før tid."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Nævnet har blandt andet modtaget en oversigt over klagerens diagnoser. Uddrag af bilagene gengives nedenfor.

Det fremgår af Finanstilsynets undersøgelsesrapport fra 2022 om "Tilbageværende udfordringer med pensionsoverførsler mellem pensionsvirksomheder":

"Konklusioner

Pensionsvirksomhederne er underlagt en generel forpligtelse til at handle i overensstemmelse med redelig forretningspraksis og god skik på området, jf. § 43 i lov om finansielle virksomheder.

Denne forpligtelse er præciseret yderligere i bekendtgørelse nr. 1779 af 6. september 2021 om god skik for forsikringsdistributører, hvor det fremgår, at en forsikringsdistributør skal handle redeligt og loyalt overfor sine kunder, jf. § 4, stk. 1.

Pligten til at handle redeligt og loyalt omfatter også pensionsordningernes aftalevilkår og betingelser.

Finanstilsynet vurderer, at den omstændighed, at aftalen er blevet til i overenskomstmæssige forhandlinger eller ved indgåelse af trepartsaftaler, ikke automatisk medfører, at vilkårene altid er i

overensstemmelse med god skik. Det forhold, at flere virksomheder har et tilsvarende vilkår, kan heller ikke medføre, at et sådant vilkår er i overensstemmelse med god skik.

Pligten til at handle redeligt og loyalt afskærer ikke muligheden for, at en aftale kan indeholde vilkår, som eventuelt begrænser pensionstagerens handlemuligheder i forskellige sammenhænge. En sådan hindring eller begrænsning skal dog være begrundet i saglige hensyn til pensionstagerne og være proportionale i forhold til vilkårets formål.

Formålet med undersøgelse er at afdække, om der er saglige grunde til fortsatte hindringer for overførsler imellem pensionsvirksomhederne. Det indgår ikke i undersøgelsen, hvor længe de hindringer, der er identificeret, har eksisteret i virksomhedernes vilkår.

På baggrund af undersøgelsen konkluderer Finanstilsynet overordnet, at der fortsat findes hindringer, når pensionstagere ønsker at flytte deres pensionsordning til en ny pensionsleverandør, og at disse savner en saglig begrundelse.

Virksomhederne har samlet oplyst følgende årsager til, at de afviser at overføre en pensionsordning til en ny leverandør:

Krav om obligatorisk pensionsordning som modtagende ordning

- Virksomhederne vil alene overføre til en obligatorisk arbejdsgiverordning. Hvis arbejdsgiver ikke har en sådan aftale, men blot administrerer bidrag til en forhandlet frivillig ordning, eller hvis medarbejderen helt selv kan vælge pensionsvirksomhed til pensionsbidraget, så er overførsel af ordning ikke mulig.

Overførsel til ordninger oprettet af selvstændigt erhvervsdrivende

- Virksomhederne vil ikke overføre til en pensionsordning, som pensionstager har oprettet som selvstændig erhvervsdrivende, undtaget i specifikke tilfælde. Flere af virksomhederne har omvendt ikke udfordringer med at modtage en ordning, som er oprettet, da pensionstager var selvstændig erhvervsdrivende.

Krav til ydelsessammensætninger

- Virksomhederne stiller krav om en særlig ydelsessammensætning i den modtagende ordning, f.eks. børnepension og ægtefællepension, som modtagende virksomhed ikke kan honorere.

I 2021 gav Finanstilsynet PensionDanmark et påbud om at fjerne et vilkår, som på en urimelig måde bandt PensionDanmarks medlemmer til virksomheden. Afgørelsen indeholdt en henvisning til en tidligere afgørelse fra 2013 om anvendelse af bindinger af pensionstagere i forbindelse med tilbud om omvalg fra pensionsordninger med ydelsesgarantier til markedsrenteprodukter.

Finanstilsynet fastslår i afgørelsen, at PensionDanmark's ændring af vilkårene var i strid med pligten til at handle redeligt og loyalt overfor pensionstageren, jf. § 43, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed og § 4 i bekendtgørelse om god skik for forsikringsdistributører. De ændrede vilkår betød, at pensionstagerne ikke kunne overføre deres pensionsordning til en ny virksomhed, hvis det skete mere end 36 måneder efter, at de var ophørt i det ansættelsesforhold, som gav anledning til opsparringen i PensionDanmark. Finanstilsynet vurderede bl.a., at vilkåret primært havde til formål at beskytte virksomheden mod, at ordninger, som PensionDanmark ikke qua jobskifteaftalen havde forpligtet sig til at overføre, blev flyttet ud af virksomheden.

Vilkåret var udelukkende til ulempe for pensionstagerne, som uforskyldt kunne havne i en situation, hvor de ikke kunne flytte deres midler til en anden virksomhed. Vilkåret udgjorde dermed en urimelig binding af den enkelte kunde og sænkede den generelle mobilitet på pensionsmarkedet.

Finanstilsynet lagde herudover vægt på, at det ændrede vilkår også omfattede medlemmer, der ikke længere arbejdede indenfor det overenskomstområde, som oprindeligt medførte medlemskab af PensionDanmark, men alene havde en hvilende ordning stående tilbage i virksomheden.

Undersøgelsen viser, at de udestående udfordringer med at flytte pensionsordninger primært gælder de selvstændig erhvervsdrivende, som tidligere har været ansat under en obligatorisk ordning. Det gælder i forhold til at samle pensionsordninger og dermed også i forhold til at overføre eksisterende pensionsrettigheder. Det er desuden en hindring, når ordningerne indeholder krav om, at en særlig ydelsessammensætning fortsat skal være til stede. Vilkår om begrænsninger i adgangen til at flytte en pensionsordning efter endt tilhørsforhold er et byrdefuldt vilkår. Vilkåret skal være sagligt begrundet i et hensyn til pensionstagerens behov, hvis det skal leve op til kravet om redelig og loyal adfærd overfor disse.

...

Krav til ydelsessammensætninger

Nogle pensionsordninger stiller krav om en særlig ydelsessammensætning. Det nævnte cirkulære 'Cirkulære om aftale om generelle krav til indhold af bidragsdefinerede pensionsordninger i staten mv. (ydelsessammensætning, tilbagekøb og overflytning i forbindelse med jobskifte)' med krav til statsansattes pensionsordninger, stiller f.eks. krav om en børnepension, en livsvarig livrente og en invaliderente, som alle skal kunne indeholdes i to tredjedele af det samlede pensionsbidrag - altså arbejdsgivers andel. I 2021 blev cirkulæret dog ændret, så kravet om fortsat børnepension kan fraviges ved overførsel til en anden ordning, hvis den modtagende virksomhed ikke udbyder dette produkt.

Tre af de adspurgte virksomheder svarede, at de ikke vil kunne opfylde alle krav til ydelsessammensætning. Den ene virksomhed kan ikke honorere eventuelle krav om ægtefællepension og børnepension. De to andre modtager slet ikke ordninger med krav til ydelsessammensætning.

Specifikke krav om en fortsat særlig ydelsessammensætning i pensionsordningen kan spærre for en sammenlægning af ordningen hos ny pensionsvirksomhed, idet ikke alle virksomheder vil kunne honorere et sådant krav. Hvis aftaleparter og virksomheder vil opretholde et krav om specifikke forsikringsdækninger efter ordningens flytning, bør det være sagligt begrundet i forhold til den enkeltes pensionstagers behov.

Andre udfordringer i forhold til flytning af pensionsordninger

Udover ovenstående hindringer for overførsel afdækker undersøgelsen en række andre hindringer, som dog synes at fylde mindre i det overordnede billede. Derfor er de heller ikke behandlet yderligere i denne rapport udover den korte opstilling nedenfor, som medtages af informationsmæssige hensyn.

Flere af de adspurgte virksomheder nævner, at det er en vigtig betingelse i pensionsordningerne, at de ikke kan genkøbes til forbrug før opnået pensionsalder. Undtaget er få beskrevne tilfælde, som f.eks. permanent emigration. Det er derfor et krav, at en klausul om dette genkøbsforbud kan følge med ordningens værdi hos en ny pensionsleverandør. Alle de adspurgte virksomheder i denne undersøgelse nævner dog samtidig, at de godt kan notere sig sådan en klausul ved modta-

gelse af et sådant krav. Begrundelse for ikke at kunne overføre kan derfor ikke findes i manglende håndtering af klausulen.

Finanstilsynet har også mødt påstand om, at en obligatorisk pensionsordning ikke kan flyttes til en anden arbejdsgiverordning, hvis sidstnævnte er hvilende. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis pensionstager af en eller anden grund står udenfor arbejdsmarkedet i en periode, eller har præference for en anden leverandør end den, hvor pensionstager aktuelt har sin ordning.

Ingen af de adspurgte virksomheder kan dog bekræfte, at en overførsel ikke kan gennemføres alene med den begrundelse, at modtagende ordning har status som hvilende.

En aktuell ordning, dvs. en ordning under udbetaling, enten fra invalidepensionen eller fra alderspensionen, udgør en anden udfordring ved flytning. Ordninger under udbetaling kan som regel ikke overføres til anden leverandør."

Det fremgår bl.a. af kommunens brev om tilkendelse af førtidspension 16/6 2023:

"Din ansøgning om førtidspension påbegyndt d. 14.6.2023 er færdigbehandlet og afgjort ved ... Kommune. Reglerne for tilkendelse af førtidspension findes i lov om social pension §§ 16-21.

Du tilkendes førtidspension fra d. 1.7.2023.

Ved sagens behandling har ... kommune vurderet, at din arbejdsevne varigt er nedsat i betydeligt omfang på grund af din samlede helbredsmæssige situation.

Det er tillige vurderet, at det på grund af de helbredsmæssige forhold ikke er muligt at forbedre din arbejdsevne ved behandling, aktivering, revalidering eller andre foranstaltninger.

På baggrund af dine helbredsmæssige forhold og den foreliggende beskrivelse af dine ressourcer samt den foretagne arbejdsprøvning vurderer vi, at der ikke er ressourcer til hverken hel eller delvis selvforsørgelse."

Det fremgår af forsikringsbetingelserne:

"§ 32 Overførsel af pensionsordningen til en anden pensionsleverandør

Stk. 1. Medlemmet kan overføre værdien af pensionsordningen til en anden pensionsleverandør efter de til enhver tid gældende regler beskrevet i Jobskifteaftalen eller tilsvarende.

Stk. 2. Værdien beregnes som fastsat i det tekniske grundlag, og det er en betingelse for overførslen, at den overførte opsparing beholder de samme begrænsninger for udtrædelse, som gjaldt, da bidraget blev indbetalt.

Stk. 3. Værdien af en pensionsopsparing oprettet som PBU Ekstra, jf. § 1, stk. 7, kan overføres til en anden pensionsleverandør efter de til enhver tid gældende regler, der er anmeldt til Finanstilsynet. Værdien beregnes som fastsat i det tekniske grundlag.

§ 33 Udtrædelse

Stk. 1. Medlemmet kan få udbetalt værdien af pensionsordningen i de i denne paragraf nævnte tilfælde.

Stk. 2. I tilfælde, hvor der ikke er foretaget indbetaling til pensionsordningen i de seneste 12 måneder, og hvor værdien af pensionsordningen ikke overstiger 29.600 kr. (pr. 1. januar 2022 og derefter reguleret efter personskattelovens § 20).

Stk. 3. I tilfælde hvor medlemmet tager varigt ophold i udlandet (emigrerer). Det er et krav, at medlemmet framelder sig folkeregisteret i Danmark og ikke har ansættelse eller andet erhvervsarbejde i Danmark. Det er endvidere en betingelse for at få udbetalt værdien af pensionsordningen ved emigration, at medlemmet:

- a) ikke har opnået sin pensionsudbetalingsalder og
- b) ikke har søgt om offentlig førtidspension eller seniorførtidspension

Stk. 4. Værdien af pensionsordningen fastsættes i henhold til PBU's til enhver tid gældende tekniske grundlag.

Stk. 5. Er værdien af pensionsordningen større end værdien af ydelserne ved medlemmets død, kan PBU kræve, at medlemmet afgiver tilfredsstillende helbredsoplysninger.

Stk. 6. Er værdien af pensionsordningen under en af bestyrelsen fastsat grænse, og er medlemmet overgået til hvilende medlemskab, kan PBU udbetale værdien til medlemmet.

Stk. 7. Ved udtrædelse ophører medlemskabet af PBU og alle rettigheder efter dette regulativ på udbetalingstidspunktet.

Stk. 8. En pensionsopsparing oprettet som PBU Ekstra, jf. § 1, stk. 7, kan ophæves mod udbetaling af værdien, jf. stk. 4."

Nævnet udtaler:

Klageren er omfattet af en arbejdsmarkedspensionsordning. Klageren fik tilkendt offentlig førtidspension den 1/7 2023, og klageren har anmodet selskabet om udbetaling af sin pensionsordning. Selskabet har afvist udbetaling af pensionsordningen før tid, idet klageren ikke opfylder betingelserne for kontant udtrædelse. Klageren ønsker "mulighed for at overflytte min erhvervskapitalpension til en privat forsikring i [bank]".

Klageren har anført, at selskabets afgørelse strider mod hendes interesser, da hun har behov for udbetaling nu, og at hun "har brug for, at de penge, som jeg selv har tjent, kommer mig til gode nu. Ikke om otte år. Jeg mener, at PBU ikke tager udgangspunkt i mit behov, men i paragrafrytteri. Al respekt for regler og paragraffer, men en regel eller en paragraf er kun god, hvis den gavner individet. Det er ikke tilfældet her". Klageren har anført, at "angående overførsel til privat pensionsselskab, afhænger af om PBU vil fjerne klausulen om udbetaling før tid".

Selskabet har anført, at klageren ikke kan overføre pensionsordningen til en anden pensionsleverandør, idet betingelserne i pensionsregulativets § 32 ikke er opfyldt. Der er tale om en over-

enskomstbaseret arbejdsmarkedspensionsordning med begrænsninger i det enkelte medlems råderet over pensionsordningen. Selskabet har anført, at "der er derfor tilknyttet en overenskomstbestemt tilbagekøbsklausul på Klagers pensionsordning, som vil følge med pensionsordningen, selvom den kunne overføres. Da tilbagekøbsklausulen er overenskomstbestemt, vil den heller ikke kunne slettes ved arbejdsgivers samtykke". Selskabet har anført, at klagerens depotværdi er højere end 32.800 kr., og at klageren er ikke fraflyttet Danmark, hvorfor der ikke kan ske udtrædelse.

Selskabet har oplyst, at selskabets bestyrelse den 27/10 2025 har vedtaget, at det pr. 1/1 2026 bliver muligt for medlemmer, der er tilkendt offentlig førtidspension eller seniorpension at få værdien af aldersopsparingen udbetalt og påbegynde udbetaling af løbende ratepension. Livsvarig alderspension vil fortsat være omfattet af reglerne for kontant udtrædelse, og klagerens livsvarig alderspension vil tidligst blive udbetalt ved alder 60 år, som løbende pension. Selskabet har opfordret klageren til at kontakte selskabet for nærmere rådgivning om udbetaling af sin aldersopsparing og ratepension.

Det fremgår af Finanstilsynets påbud af 27/5 2021 til en anden finansiell virksomhed, at "Finanstilsynet påbyder PensionDanmark at fjerne vilkår i forsikringsbetingelserne, der på urimelig måde hindrer medlemmerne i at flytte deres pensionsordninger til andre selskaber, jf. § 43 i lov om finansiell virksomhed og § 4, stk. 1, i bekendtgørelse om god skik for forsikringsdistributører".

Det fremgår af Finanstilsynets rapport fra 2022 om tilbageværende udfordringer med pensionsoverførsler mellem pensionsvirksomheder, at "der fortsat findes hindringer, når pensionstagerne ønsker at flytte deres pensionsordning til en ny pensionsleverandør, og at disse savner en saglig begrundelse". Det fremgår af rapporten, at "pligten til at handle redeligt og loyalt omfatter også pensionsordningernes aftalevilkår og betingelser. Finanstilsynet vurderer, at den omstændighed, at aftalen er blevet til i overenskomstmæssige forhandlinger eller ved indgåelse af trepartsaftaler, ikke automatisk medfører, at vilkårene altid er i overensstemmelse med god

skik. Det forhold, at flere virksomheder har et tilsvarende vilkår, kan heller ikke medføre, at et sådant vilkår er i overensstemmelse med god skik. Pligten til at handle redeligt og loyalt afskærer ikke muligheden for, at en aftale kan indeholde vilkår, som eventuelt begrænser pensions-tagerens handlemuligheder i forskellige sammenhænge. En sådan hindring eller begrænsning skal dog være begrundet i saglige hensyn til pensionstagerne og være proportionale i forhold til vilkårets formål". Det fremgår videre af rapporten, at "flere af de adspurgte virksomheder nævner, at det er en vigtig betingelse i pensionsordningerne, at de ikke kan genkøbes til forbrug før opnået pensionsalder. Undtaget er få beskrevne tilfælde, som f.eks. permanent emigration. Det er derfor et krav, at en klausul om dette genkøbsforbud kan følge med ordningens værdi hos en ny pensionsleverandør. Alle de adspurgte virksomheder i denne undersøgelse nævner dog samtidig, at de godt kan notere sig sådan en klausul ved modtagelse af et sådant krav. Begrundelse for ikke at kunne overføre kan derfor ikke findes i manglende håndtering af klausulen".

Det fremgår af Finanstilsynets påbud af 14/2 2023 til en anden finansiel virksomhed, at "Finanstilsynet påbyder pensionskassen at ophøre med at stille krav om, at den modtagende pensionsordning ved overførsel fra pensionskassen skal være en obligatorisk arbejdsmarkedspension, medmindre der er et sagligt formål med at afskære overførslen set ud fra hensynet til den enkelte pensionstager, og at dette formål ikke kan opnås med mindre indgribende vilkår. Dette sikrer, at pensionskassens vilkår for overførsel er i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1779 af 6. september 2021 om god skik for forsikringsdistributører, hvor det fremgår, at en forsikringsdistributør skal handle redeligt og loyalt overfor sine kunder, jf. § 4, stk. 1".

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes § 32, stk. 1, at "medlemmet kan overføre værdien af pensionsordningen til en anden pensionsleverandør efter de til enhver tid gældende regler beskrevet i Jobskifteaftalen eller tilsvarende". Det fremgår af § 32, stk. 2, at "værdien beregnes som fastsat i det tekniske grundlag, og det er en betingelse for overførslen, at den overførte opsparing beholder de samme begrænsninger for udtrædelse, som gjaldt, da bidraget blev indbetalt".

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes § 33, stk. 2, at medlemmet kan få udbetalt værdien af pensionsordningen "i tilfælde, hvor der ikke er foretaget indbetaling til pensionsordningen i de seneste 12 måneder, og hvor værdien af pensionsordningen ikke overstiger 29.600 kr. (pr. 1. januar 2022 og derefter reguleret efter personskattelovens § 20)".

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes § 33, stk. 3, at medlemmet kan få udbetalt værdien af pensionsordningen "i tilfælde hvor medlemmet tager varigt ophold i udlandet (emigrerer). Det er et krav, at medlemmet framelder sig folkeregisteret i Danmark og ikke har ansættelse eller andet erhvervsarbejde i Danmark. Det er endvidere en betingelse for at få udbetalt værdien af pensionsordningen ved emigration, at medlemmet: a) ikke har opnået sin pensionsudbetalingsalder og b) ikke har søgt om offentlig førtidspension eller seniorførtidspension".

Det fremgår af § 4 i bekendtgørelse om god skik for forsikringsdistributører, at en forsikringsdistributør skal handle redeligt og loyalt over for sine kunder. Det fremgår af § 5, at en forsikringsdistributør i sin handelspraksis over for forbrugerne skal udvise god erhvervsskik.

Nævnet bemærker, at klageren ikke opfylder betingelserne for udtrædelse efter forsikringsbetingelsernes § 33, idet klagerens depotværdi er højere end 32.800 kr., og at klageren er ikke fraflyttet Danmark. Nævnet bemærker dog, at selskabet har indført nye reglerne, der medfører, at klageren kan få værdien af aldersopsparingen udbetalt og påbegynde udbetaling af løbende ratepension.

Spørgsmålet er herefter, om klageren kan overføre hele pensionsordningen til en anden pensionsleverandør.

Nævnets flertal udtaler:

Efter en gennemgang af sagen finder nævnets flertallet, at spørgsmålet om overførsel er uegnet til nævnsbehandling, og at der enten må ske en afgørelse af den konkrete sag ved domstolene, eller at Finanstilsynet må behandle den generelle problemstilling og i givet fald udstede påbud

til selskabet, hvis Finanstilsynet finder, at selskabets forsikringsbetingelser er i strid med reglerne om god skik. Det følger af nævnets vedtægters § 4, stk. 3, nr. 3, at nævnet herefter må afvise at afgøre sagen.

Flertallet har blandt andet lagt vægt på, at Finanstilsynet ikke ses at have udstedt påbud til PBU Pædagogernes Pensionskasse, og at det er betænkeligt alene på baggrund af Finanstilsynets rapport fra 2022 om tilbageværende udfordringer med pensionsoverførsler mellem pensionsvirksomheder at statuere, at selskabets forsikringsbetingelser er i strid med god skik, og at selskabets afgørelse som konsekvens heraf er ugyldig.

Flertallet bemærker, at der vil være tale om en gennemgribende ændring af de kundebindinger, som har været gældende i en årrække, hvorfor en hel eller delvis tilsidesættelse af selskabets forsikringsbetingelser vil være et relativt vidtgående indgreb, som kan have afsmittende indvirkning på de kundebindinger, som andre pensionsselskaber måtte benytte. På den baggrund er det flertallets vurdering, at en sådan afgørelse – hvis den skal træffes med henvisning til reglerne om god skik – mest hensigtsmæssigt må træffes af Finanstilsynet, der er relevant myndighed i forhold til god skik. Har Finanstilsynet udstedt et påbud til et konkret pensionsselskab, vil Ankenævnet for Forsikring herefter kunne afgøre, om det pågældende pensionsselskab over for konkrete kunder herefter måtte overtræde Finanstilsynets påbud. Flertallet bemærker, at nævnet har anlagt tilsvarende synsvinkel for så vidt angår erhvervsevnetabsforsikringer, som er tegnet af en arbejdsgiver (som led i en pensionsordning), og som kan være udformet på en sådan måde, at visse af de sikrede arbejdstagere (pga. relativt lav lønindtægt) ikke vil kunne opnå forsikringsdækning for et længerevarende generelt erhvervsevnetab. Flertallet henviser til sagerne 92719, 96647 og 100723.

Nævnets mindretal udtaler:

Efter en gennemgang af sagen finder nævnets mindretal, at selskabet ikke har bevist, at der foreligger en saglig begrundelse for at afvise at overføre værdien af klagerens pensionsordning. Det er derfor i strid med reglerne om god skik, at selskabet har afvist at overføre værdien af

klagerens pensionsordning. Selskabet skal på den baggrund imødekomme en anmodning om overførsel fra klageren.

Mindretallet har blandt andet lagt vægt på, at det fremgår af Finanstilsynets påbud af 27/5 2021 til en anden finansiel virksomhed, at selskabet ikke kan anvende vilkår, der på "urimelig måde hindrer medlemmerne i at flytte deres pensionsordninger til andre selskaber".

Mindretallet har henset til, at det fremgår af Finanstilsynets påbud af 14/2 2023 til en anden finansiel virksomhed, at pensionskassen skal at ophøre med at stille krav om, at den modtagende pensionsordning ved overførsel fra pensionskassen skal være en obligatorisk arbejdsmarkedspension, medmindre der er et sagligt formål.

Mindretallet bemærker, at formålet med Finanstilsynets påbud har været at gøre det lettere for kunderne at overføre en pensionsordning til et andet pensionsselskab, og det fremgår af Finanstilsynets rapport, at der skal være saglige grunde til, at selskabet ikke vil imødekomme en kundes ønske om overflytning.

Mindretallet har videre lagt vægt på, at det ikke er sagligt, når selskabet afviser overførslen med den begrundelse, at klagerens nye pensionsordning ikke opfylder de krav, som er fastsat i selskabets forsikringsbetingelser.

Mindretallet bemærker, at det fremgår af Finanstilsynets rapport fra 2022, at den omstændighed, at aftalen er blevet til i overenskomstmæssige forhandlinger eller ved indgåelse af trepartsaftaler, ikke automatisk medfører, at vilkårene altid er i overensstemmelse med god skik.

Det, som selskabet i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet.

Ankenævnet *for* Forsikring

15.

104523

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Nævnet kan ikke afgøre sagen.

Klagegebyret tilbagebetales.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'P. Thønnings'.

Peter Thønnings